

VAHEARUANNE
Projekti nimetus „Vesiviljeluse piirkondlike kavade koostamine võimaliku keskkonnasurve ohjamiseks“

2019 aasta 3. etapp

Projekti läbiviiv organisatsioon: Tartu Ülikool
Vastutav täitja: Jonne Kotta
E-mail: jonne@sea.ee
Tel.: 5056583

1. Ülevaade tehtud töödest

Aruandlusperioodil lõpetati teadmiste lünkade analüüs ning formuleeriti soovitud nende lünkade täitmiseks. Olemasolevate teadmiste baasil kirjeldati erinevate vesiviljelusliikide ja tegevuste kasulikke omadusi ning analüüsiti erinevate vesiviljelusalgatuste keskkonnamõju Eesti rannikumere erinevates veekogumites. Lisaks uuriti modelleerimise kaudu erinevate mahtudega vesiviljelustegevuste võimalusi rannikumere seisundi parandamisel. Eelpooltoodud tegevuste põhjal loodi piirkondlikud soovitud erinevate vesiviljelusalgatuste arendamiseks Eesti rannikumeres, arvestades nii majanduslikku efekti kui positiivset mõju rannikumere keskkonnaseisundile.

2. Katkestused ja häiringud tavapärasel tööl

Häiringud töös puuduvad. Kuna mais-juunis on oodata uut sisendit mitme eritüübilise vesiviljelusalgatuse kohta (nt. lõppemas on INTERREG projekt Baltic Blue Growth, tekkimas on esimesed sisulised tulemused Maaeluministeriumi poolt rahastatud vetikakasvatusega seotud kahest innovatsiooniprojektist), siis on kavas käesoleva projekti käigus valminud mudelid uuesti läbi jooksutada, et analüüsides sisalduks kõige värskem valdkondlik informatsioon ning vesiviljelusalgatuste potentsiaal saaks paremini välja toodud.

3. Lühikokkuvõtte saadud tulemustest

Olemasoleva teaduskirjanduse ja projektiraportite alusel koostati projekti esimeses etapis lühiülevaade Eesti oludesse sobivate vesiviljeldavate merevetika- ja karbiliikide kasvupotentsiaali, toitainete omastamise efektiivsuse ning kultiveerimismeetodite kohta. Lisaks koondati ühtsesse andmebaasi kogu olemasolev informatsioon potentsiaalselt väärtuslike vesiviljelusliikide produktsiooni ja kasvukiiruse kohta. Seda andmebaasi kasutati projekti teises etapis, et modelleerida oluliste vesiviljelusliikide kasvukiirust ja hinnata nende võimet eemaldada veekogudest liigseid toitaineid. Modelleerimine veel käib ning vastavalt lepingule peab see tegevus valmis saama mais 2019. Projekti teises etapis jätkati eksperimentaaltöödega, mille käigus mõõdetakse kõrge perspektiivsusega vesiviljelusaladel merevetikate ja –karpide kasvukiirust ning erinevate materjalide sobivust kasvusubstraadina. Esialgsed tulemused näitavad, et substraadist tingitud karbikiiruste kasvuerinevused on üldises plaanis oluliselt väiksemad kui erinevused piirkondlikke keskkonnatingimuste tõttu. Kevadel selgub, kas talvetormidest tingitud häiring võib anda osadele substraatidele siiski mingi kasutuseelise. Projekti teises etapis alustati ka teadmiste lünkade analüüsi koostamisega. Analüüs veel käib ning vastavalt lepingule peab see tegevus valmis saama mais 2019. Projekti kolmandas etapis lõpetati teadmiste lünkade analüüs. Modelleeritud merevetikate ja –karpide kasvukiirused seoti toitainete bilansimudeliga, et analüüsida eritüübiliste vesiviljelusalgatuste positiivset keskkonnamõju erinevate toitainete koormuste juures. Modelleerimistulemuste alusel loodi piirkondlikud soovitused, kuidas erinevate vesiviljelusalgatuste arendamisega on võimalik leevendada lokaalseid keskkonnamõjusid või parandada veekogumi keskkonnaseisundit. Kuna vetika- ja karbikasvatuse näol on tegemist Läänemeres väga uudse suunaga ning oluline osa teabest on täpsustumas mais-juunis, siis on plaanis väljatöötatud mudeleid suvekuudel jooksutada uute andmetega, et analüüsides sisalduks kõige värskem valdkondlik informatsioon, vesiviljelusalgatuste potentsiaal saaks paremini välja toodud ning väljatoodud soovitused kajastaksid reaalsust parimal võimalikul moel.

4. Järgmiseks vahearuande perioodiks kavandatavad tegevused

Anda ülevaade järgmise teema all tehtud töödest:

Lua kaardikeskkond vesiviljeluse ruumilisest potentsiaalist Eesti rannikumeres, milles on võimalik valida erinevate arengustsenaariumite vahel, et analüüsida erinevate vesiviljelustegevuste lokaalset ja regionaalset kasutegurit ning võimalikke keskkonnariske (6.11.2019).

5. Võimalikud riskid ja tegevused riskide maandamiseks

Riskid puuduvad. Olemasolevad vesiviljelusalased andmed on kokku koondatud, vajalikud analüüsid on läbi viidud ja modelleerimisülesanded on lahendatud. Tingituna olulise teabe lisandumisest (INTERREG Baltic Blue Growth ja Maaeluministeeriumi poolt rahastatud innovatsiooniprojektid) oleme planeerinud valminud mudelid suvekuudel operatiivselt läbi jooksutada, et analüüsides sisalduks kõige värskem valdkondlik informatsioon ning vesiviljelusalgatuste potentsiaal saaks paremini välja toodud.

6. Asjaolud, millega pole arvestatud lepingu sõlmimisel ja ettepanekud nende lahendamiseks

Ettenägematud asjaolud puuduvad

Aruande koostaja: Jonne Kotta
Esitamise kuupäev: 13.06.2019